

ה ג ש " פ

א. בהגדה של פסח לכ"ק אדמו"ר שליט"א (דף כד) בפסקא המתחיל כמש"נ וירא "כמה מפרשים הקשו שאין מפסוק זה שום ראיה, ורצו באופנים ורמזים שונים - ולכאורה כוונת הדורש מובנת בפשטות, כי הראי' כמש"נ מתליחסות לתיבות וירא, ולא לדרשת זו פרישות דרך ארץ שהיא אינה באה אלא במאמר המוסגר וכאילו אמר ... אלא דרך אגב מפרש מהו ענינו. ועד"ז לקמן כמ"ש ... שאין הראי' על פירוש התיבות... אלא על הענין (ועי"ז סרו תמיהות המפרשים שם) וכו', עיין שם.

ולכאורה קשה ע"ז דלמה צריך פסוק לזה הרי זה פסוק בעצמו (ה"וירא את ענינו וגו') א"כ למה צריך עוד פסוק לזה לומר שהיה "וירא" במצרים.

ואם דצה לומר שרצה להביא ראי' שזה באמת היה במצרים הרי שם בדברים לעיל מן הפסוק הזה (דברים כו, ה) כתב בפירוש וירד מצרימה ובפסוק ו' כתב וירעו אותנו המצרים שמזה רואים שזה גם במצרים הרי הוירא א"כ למה צריך פסוק לזה. (ואם אומרים שהפסוק הולך על הענין שמביא לפרש הרי זה טוב וכשאמר כ"ק אדמו"ר שליט"א לקמן בפסקא כמש"נ כל הבן - ראי' על הענין (ולא על הפי') שגזרו על הבניה, אע"פ שאין ראי' שעמלנו אלו הבנים אלא שהי' ענין של גזירה על בנים במצרים ומפני כן הביא הפסוק אבל על הפסוק עצמו למה צריך קרא?).

ישראל אליהו באקמאן
- תלמיד במתיבתא -

ל ק נ ט י ש ל ח ו ת

ב. בלקו"ש כ-כד טבת ש.ז. ס"ב מביא שם וז"ל: "ונכפתגם הידוע וועגן דעם למב"ם "ממשה עד משה לא קם כמשה". ובהע' 27 מביא ראה שם הגדולים להחיד"א ערך ר' משה גאון ובכ"מ. עכ"ל שם. לשון החיד"א שם "מצאתי כתוב בס' כי לא הי' שום תנא או אמורא שנקרא משה, הוא פלא וסוד והיינו דאמרי אנשי על הרמב"ם ממשה עד משה (לא קם כמשה) שלא הי' תנא או אמורא שנקרא משה".

ובהשמטה להערה הנ"ל בסוף ליקוט בא כתוב: נוסח הנ"ל (הערה 1) מ"מצבה הראשונה" שעל קבר הרמב"ם: פתגם חכמי דורו עליו ממשה עד משה לא קם כמשה, עכ"ל. ובהתועדות די"א ניסן ש.ז. דובר שכך הי' הנוסח במצבה והרבה חכמים ראו את זה ולא מיחו וצריך ביאור מי הי' הראשון (שלקח על עצמו אחריות) שאמר זה.

ולהעיר מספר המורה לדורות להרמב"ם (מאת מאיר אוריין)